

Etikregler

Foreningen af uddannede psykoterapeuter
og psykoterapeutiske uddannelsessteder

Admiralgade 22, st. tv. · 1066 København K · Tlf. 70 27 70 07
kontakt@dpfo.dk · dpfo.dk

Dansk Psykoterapeutforening – på et solidt etisk fundament

Dansk Psykoterapeutforening arbejder for at sikre klienter kvalificeret psykoterapi. Derfor er et højt etisk niveau helt centralt.

Foreningen har et etisk regelsæt og et etikudvalg. Det har fokus på at sikre, at klienter i psykoterapi får de bedste muligheder for at fremme deres personlige og psykiske udvikling og sundhed.

En række psykoterapeutiske uddannelsessteder er medlem af Forum for Psykoterapeutuddannelser i Dansk Psykoterapeutforening.

Disse uddannelser har i foreningens regi udarbejdet en række etiske principper for uddannelse og træning, som de har forpligtet sig til at følge, og som danner grundlag for hver uddannelses egne specifikke etikregler.

Disse tiltag skal sikre de studerendes personlige og indlæringsmæssige proces og desuden danne grundlag for, at de får et indgående kendskab til foreningens etiske regler.

Foreningens etikregler

I denne folder kan du både læse Dansk Psykoterapeutforenings etiske regelsæt, samt de etiske regler for uddannelser godkendt af foreningen.

Dansk Psykoterapeutforenings etikregler gælder for alle medlemmer af foreningen.

Etikreglerne er til for at sikre klientens interesser.

For Etikregler for uddannelser, der er medlem af Forum for Psykoterapeutuddannelser, se side 8

§ 1. Almene bestemmelser

- 1.1** Etikreglerne er bindende for alle medlemmer af Dansk Psykoterapeutforening.
- 1.2** Psykoterapeuten skal arbejde for at fremme klientens personlige og psykiske udvikling og sundhed. Hensynet til og respekten for klienten går forud for psykoterapeutens personlige interesser.
- 1.3** Psykoterapeuten er bevidst om det individuelle og samfundsmæssige etiske ansvar, faget indebærer. Et ansvar, der omfatter, at psykoterapeuten i sin position som terapeut, underviser, vejleder, formidler, forsker eller lignende kan have afgørende indflydelse på andre menneskers liv.
- 1.4** Psykoterapeuten er opmærksom på og undgår personlige, sociale, organisatoriske, finansielle eller politiske situationer, der kan lede til misbrug af faget og positionen.
- 1.5** Psykoterapeuten tager i alle former for arbejdsforhold ansvar for kvaliteten og konsekvenserne af sit arbejde.
- 1.6** Psykoterapeuten er opmærksom på at færdes med agtsomhed i forhold til at være repræsentant for sit fag, også uden for den direkte klient/terapeutrelation.

§ 2. Forhold til klienten

Relationelt ansvar

- 2.1 Psykoterapeuten må ikke udnytte sin stilling som terapeut og det terapeutiske tillidsforhold til skade for klienten eller udnytte klientens ressourcer til egne formål eller interesser.
  - 2.1.1 Seksuel omgang mellem psykoterapeut og klient må ikke forekomme.
  - 2.1.2 Personlig og forretningsmæssig tilknytning til en klient, ud over den primære faglige relation, skal undgås.
  - 2.1.3 Psykoterapeuten skal henvise klienten til anden behandling, når terapeuten ikke er fagligt kvalificeret til at arbejde med de problemer, klienten beskriver.
  - 2.1.4 Psykoterapeuten skal oplyse klienten om, hvorvidt det er muligt at få hjælp af det offentlige eller af private hjælpeorganisationer uden eller med ringe udgift for klienten.
  - 2.1.5 Har psykoterapeuten påbegyndt en terapi, er terapeuten ansvarlig for, at denne afsluttes på en fagligt forsvarlig måde, evt. ved viderehenvielse til en anden kvalificeret psykoterapeut.

Tavshedspligt

- 2.2 Psykoterapeuten har med de undtagelser, der følger af lovgivningen, tavshedspligt vedrørende alle personlige forhold erfaret under terapien.
  - 2.2.1 Fremkommer der oplysninger i terapien om personer under 18 år eller andre umyndige, der giver grund til at antage, at pågældende udsættes for vanrøgt, seksuelle krænkelser eller anden nedværdigende behandling eller lever under forhold, der bringer pågældendes sundhed eller udvikling i fare, har terapeuten pligt til at underrette de sociale myndigheder i barnets eller den umyndiges opholdskommune.
  - 2.2.2 **Ved gruppeterapi:** Psykoterapeuten må indskærpe, at deltagere i gruppeterapi iagttager tavshedspligt.
  - 2.2.3 **Ved supervision:** Psykoterapeuten må indskærpe, at supervisor og andre deltagere i supervision iagttager tavshedspligt.

Videregivelse af oplysninger

- 2.3 Videregivelse af oplysninger kræver samtykke fra klienten, medmindre der foreligger en udtrykkelig undtagelse eller en lovmæssig forpligtelse.
  - 2.3.1 Samtykke skal foreligge skriftligt og angive, hvilke typer oplysninger der må videregives til hvem og til hvilket formål.
  - 2.3.2 Samtykket kan altid tilbagekaldes og bortfalder efter 1 år.
  - 2.3.3 Psykoterapeuten kan videregive oplysninger, såfremt det sker til varetagelse af offentlige eller private interesser, der klart overstiger hensynet til de interesser, der begrundes hemmeligholdelsen, herunder hensyntagen til den, oplysningerne angår.
I et sådant tilfælde skal klienten informeres om de oplysninger, der videregives.

Datahåndtering

- 2.4 **Opbevaring:** Opbevaring af journaler, skriftlige aktstykker, optagelser, mailkorrespondance etc. skal foregå forsvarligt med henblik på at forebygge misbrug af materialet og skal følge Datatilsynets regler.

§ 3. Forhold til studerende

- 3.1 Ovenstående bestemmelser gælder også i et lærer/studerende forhold og i et supervisorsforhold på en uddannelse af terapeutisk karakter.
- 3.2 I uddannelsessammenhænge og supervisorsforhold sikrer lærer/supervisor/terapeut sig, at den studerendes/supervisandens faglige og personlige udvikling ikke vanskeliggøres af professionel rollekompleksitet. Med rollekompleksitet menes eksempelvis at samme person er uddannelsesleder, terapeut, supervisor, underviser, administrator og eksaminator.
- 3.3 Ved rollekompleksitet øges ansvaret hos lærer/supervisor/terapeut for elevens faglige og personlige udvikling.

§ 4. Forhold til kolleger

- 4.1 Psykoterapeuten skal vise kollegial respekt og hensynsfuldhed, også i forhold til andre fagområder.
- 4.2 En psykoterapeut, der bliver opmærksom på, at et medlem af Dansk Psykoterapeutforening bryder de etiske regler, har pligt til at påpege dette over for medlemmet og/eller rette henvendelse til Dansk Psykoterapeutforenings etikudvalg.
- 4.3 Psykoterapeuten er bevidst om nærliggende fagområdets betydning og foreslår klienten at gøre brug af disse områders faglighed, såfremt dette skønnes at være til gavn for klienten.

§ 5. Formidling

- 5.1 Psykoterapeuten er bevidst om det individuelle og samfundsmæssige etiske ansvar, der er forbundet med formidling af psykoterapi. Ansvaret omhandler alle former for formidling, annoncering, artikler, udtalelser til pressen, online medier, sociale medier etc.
- 5.2 Når psykoterapi som fag og ydelse præsenteres, gøres dette først og fremmest for at hjælpe klienter, studerende eller andre interessenter med at tage et velbegrundet valg – egen økonomisk vinding kommer i anden række.
- 5.3 Psykoterapeuten bør klart og tydeligt beskrive, hvilke kvalifikationer, uddannelser og ekspertise vedkommende har.
- 5.4 Psykoterapeuten beskriver psykoterapi som fag og tilbyder terapi, produkter og uddannelser så tydeligt og objektivt som muligt. Overfladisk, urigtig, sensationspræget eller overdreven kommunikation undgås.
- 5.5 Såfremt psykoterapi formidles i sammenhæng med andre færdigheder eller produkter, tydeliggøres forskellen.

§ 6. Forskning

- 6.1 Ved forskning i psykoterapi har psykoterapeuten ansvar for at undersøge og klarlægge de etiske konsekvenser, inden undersøgelsen påbegyndes. I tvivlsspørgsmål søges relevant hjælp til at afklare problematikker forud for undersøgelsen.
- 6.2 Psykoterapeuten er ansvarlig for, at data og materiale behandles korrekt og efter datalogivningens anvisninger, også af medarbejdere, assistenter eller studerende. Således er det psykoterapeutens ansvar, at alle involverede på forhånd er bekendte med, hvordan materialets fortrolighed skal bevares.

§ 7. Faglig standard

- 7.1 Som medlem af Dansk Psykoterapeutforening har psykoterapeuten et ansvar over for sig selv, faget, klienter, offentligheden og kollegaer for at holde sig fagligt ajour. Det gælder både almenfagligt og inden for psykoterapeutens metodeområde/speciale, gennem eksempelvis egenerapi, supervision, deltagelse i faglige kurser og uddannelse
- 7.2 Psykoterapeuten udbyder kun terapi, undervisning og træning inden for metoder og tilgange, som vedkommende er trænet i og har erfaring med.
- 7.3 Hvis psykoterapeuten har personlige problemer, der hæmmer vedkommendes arbejde med klienten, skal psykoterapeuten søge professionel hjælp til at løse problemerne.
- 7.4 Som medlem af Dansk Psykoterapeutforening forpligter den praktiserende psykoterapeut sig til at modtage regelmæssig supervision af sit virke som terapeut.

*Ændret på den ordinære
generalforsamling d. 21. marts 2015*

Etikregler for uddannelsessteder, der er medlem af Forum for Psykoterapeutuddannelser

1. Hvert uddannelsessted er forpligtet til at formulere egne interne etikregler. Disse regelsæt skal respektere etikreglerne i Dansk Psykoterapeutforening og The European Association For Psychotherapy (EAP).
2. De interne etikregler skal overholde flg. principper:
Habilitets- og kvalitetsregler for uddannelsen skal sikre:
  - beskyttelse af den studerendes personlige og indlæringsmæssige proces
  - habiliteten for en person tilknyttet uddannelsen, hvor pågældende har flere roller
3. Uddannelsesstederne forpligter sig til at undervise i fagets etik og i etiske dilemmaer, samt sikre at ansatte og studerende kender de interne etikregler.
4. Etiksager, der vedrører forhold på et uddannelsessted kan bringes op i Dansk Psykoterapeutforenings etikudvalg.

Etikudvalgets afgørelser forpligter uddannelsesstedet såvel som ansatte, uanset disses medlemskab af foreningen.

I behandling af klagesager behandles klagen efter foreningens etikregler, suppleret med det pågældende uddannelsesstedets egne regler samt de her formulerede retningslinjer.

Såfremt foreningens og uddannelsesstedets etikregler er modstridende eller afviger fra hinanden er Dansk Psykoterapeutforeningens etikregler gældende frem for uddannelsesstedets etikregler.

5. En sagsbehandling kan udmunde i følgende reaktioner:

1. Klagen afvises som grundløs.
2. Klagen kan ikke behandles, da den ikke kan verificeres.
3. Klagen giver anledning til kritik af ledelsen af uddannelsesstedet.
4. Klagen giver anledning til at pålægge uddannelsesstedet at foretage faglige tiltag i relation til ledelse, uddannelse eller lærergruppe.
5. Klagen giver anledning til at indstille til bestyrelsen, at uddannelsesstedet pålægges at fjerne en lærer eller en uddannelsesleder fra uddannelsen.
6. Klagen giver anledning til at indstille til bestyrelsen, at uddannelsesstedet fjernes fra Dansk Psykoterapeutforenings hjemmeside og at uddannelsen ikke giver ret til optagelse i foreningen.

Etikudvalget fastsætter selv sin forretningsorden, herunder bestemmer hvordan en klage skal behandles og hvorledes en afgørelse skal bekendtgøres.

Om Etikhæftet

Udgiver: Dansk Psykoterapeutforening

Grafisk Design: Tina Kragh Rusfort · www.courage-design.dk

Nærværende udgave til download og print: December 2015

//

*Den enkelte har aldrig med
et andet menneske at gøre,
uden at han holder noget af
dets liv i sin hånd.*

*K.E. Løgstrup,
Den etiske fordring,
Gyldendal 1956.*

//